

Danmark har lagt vægt på og arbejdet for, at den praktiske gennemførelse af det, vi vedtog i Helsinki, sker hurtigt for at understrege EU's linje.

Også i OSCE har Danmark medvirket til at sætte Tjetjenien på dagsordenen. Det kom især til udtryk på OSCE-topmødet i Istanbul. Danmark fremhævede i et kontant indlæg, at Rusland forbrød sig mod en række af OSCE-forpligtelserne.

Forhandlingerne om sluterklæringen fra topmødet var vanskelige. Der var et pres på den russiske regering for at tage imod OSCE-formandskabets tilbud om at virke som mægler i direkte samtaler mellem den russiske regering og de tjetjenske ledere. Kun nølende, langsomt gav Rusland efter for det politiske pres og accepterede et besøg af OSCE-formanden.

Under sit besøg i december opfordrede så OSCE-formanden, den norske udenrigsminister, Knut Vollebæk, til øjeblikkelig våbenhvile. Det skulle give civilbefolkningen mulighed for at komme ud af Grosnij, og det skulle lægge op til en fredelig løsning. Han foreslog desuden, at der blev organiseret en regional konference med deltagelse af repræsentanter for alle de russiske republikker, som er berørt af konflikten.

Den danske regering støtter helt og fuldt disse forslag. Den danske regering ønsker, at OSCE får mulighed for at spille en større rolle i forbindelse med en løsning af konflikten. Her er der fortsat brug for pres. Den russiske regering har været meget nølende. OSCE kan først få en politisk rolle på et senere tidspunkt, efter at de militære aktioner er tilendebragt. Rusland har heller ikke villet medvirke til, at der oprettes en OSCE-enhed i byen Nasran i Ingusjetien, således at OSCE også kan spille en rolle på det humanitære område. Hvad det angår, samarbejder Rusland først og fremmest med FN's organisationer.

Ruslands samarbejde med Europarådet udvikler sig mere konstruktivt end samarbejdet med OSCE. Den danske regering har bl.a. i forbindelse med mødet i ministerkomiteen i november måned sidste år taget initiativ til en drøftelse af Ruslands forhold til Europarådet. Og lad mig tilføje, at regeringen har noteret sig med tilfredshed, at danske parlamentarikere også har været aktive i forbindelse med sagens fremme i parlamentarikerforsamlingen.

Europarådets nylig udnævnte menneskerettighedskommissær, Gil-Robles, aflagde et besøg i det nordlige Kaukasus, i Tjetjenien, i Ingusje-

tien og Dagestan i slutningen af november sidste år. Han betegnede krigen som en krænkelse af menneskerettighederne. Han var kritisk over for situationen i de russisk kontrollerede dele af Tjetjenien og over for forholdene for de internt fordrevne. Formanden for Europarådets ministerkomité, Irlands udenrigsminister, David Andrews, besøgte Moskva den 14. januar, og i de seneste dage har også formanden for den parlamentariske forsamling, Lord Russell-Johnston, været på besøg. Endvidere ventes den russiske udenrigsminister, Ivanov, at være til stede under Tjetjeniendebatten i Europarådets parlamentariske forsamling i næste uge.

Det er forhåbentlig et tegn på, at den russiske regering ønsker at samarbejde med Europarådet om at fremme beskyttelsen af menneskerettighederne. Menneskerettighedskommissæren har konkret foreslået, at Europarådet yder bistand til oprettelse af en ombudsmandsinstitution i Tjetjenien. Det er jo langfra nok, men det er dog et forslag, der fortjener nærmere overvejelse i den videre proces.

Europarådets generalsekretær, Walter Schwimmer, havde den 10. december sidste år et møde med den russiske indenrigsminister som opfølgning af Gil-Robles' besøg. Under mødet drøftedes også muligheden for en regional rundbordssamtale om demokratisering. Generalsekretæren har den 13. december anmodet den russiske udenrigsminister om uddybende oplysninger vedrørende menneskerettighedssituationen i Tjetjenien, og de er netop fremkommet. Opfølgningen heraf vil blive fulgt nøje. Regeringen vil bidrage til, at der sker en tilbunds gående behandling af alle sider af konflikten inden for Europarådets kompetence.

Den danske regering har anlagt en aktiv linje for at påvirke de nævnte organisationers holdning. Vi skal fra dansk side fortsat presse på, hvor vi har et tæt samarbejde med Rusland, og hvor vi må konstatere, at Rusland krænker sine forpligtelser først og fremmest med hensyn til beskyttelse af civilbefolkningen. Rusland må sikre overholdelse af menneskerettighederne og andre humanitære principper. Det har landet forpligtet sig til.

Vores mål er og må være at bidrage til at påvirke de russiske myndigheders holdning. Der er tale om en balancegang. Vi ønsker en fast og klar markering af synspunkterne i Tjetjenienkonflikten. Der må være tale om konsekvenser for samarbejdet f.eks. på handelsområdet, men ingen af os har interesse i skridt, der kun bidra-